

Si Surat na ni Pablo kona ni TITO

Say Maipa'ka' konan Sitin Surat

Si Tito, saya yan ambo' nin Judio; nag'in ya nin mammemper kona ni Jesu-Cristo yupa' sa nipangipatanda' na ni Pablo konan Mabistan Patanda'. Nag'in nayan kala-kalamo' ni Pablo a katulungan naya sa trabaho para konan Catawan. Saya yan mailalwan kanya' nin nibati' nayadtaw sa islan Creta ta pigaw nin tulungan tan ipatunong nay kapapa'sar nin dudupong ran mammemper itaw.

Sin sinurat nayayti ni Pablo say kapapa'sar sa dupong ran mammemper ket makapabereng. Kasa et nin nasuyo' nin pupangulo nin dudupong nin mammemper, tan abaw sara konra a mampangyakay nin abas a uakay ket manlingwen saray raruma konran mammemper. Saya et, sarain nin mangangakay ket mampangwa' saran duka' nin mampangikadayo' konran mammemper sa mabistan byay a rabay na nin Dios. Kanya' nin sinmurat ya si Pablo kona ni Tito ta pigaw nin matandaan na a kuston pangrisulba sa saytin prublima.

Iti konan sitin surat na ni Pablo, man'ipapanemtem na kona ni Tito no ani-ani a matkap a pigagawa' nan sayay manepag a mag'in nin pangulon dupong ran mammemper itaw. Man'iyakay na et kona ni Tito no pa'no a matkap a piuugali' ran nagsikabarang nin myimbrow tan no pa'no nasaran ipangulwan tan iyakay ni Tito.

Man'ibibilin na anamaet kona ni Tito a matkap a ima'nwen nasaray mampangyakay nin kuntra sa tutuon akay a nangibwat konan Dios ta sayti ket mampangibwatan nin pipupurpya tan pakasida' nin uksoy ran mammemper.

Say Linaman nan Sitin Surat

Pammagalang (1:1-4)

Say nipagwa' kona ni Tito sa dupong itaw sa Creta (1:5-3:11)

Say panunuyo' nin pangulo (1:5-9)

Matkap nin patgenen nasara ni Tito a mampangyakay nin abas (1:10-15)

Maipa'ka' sa no ani a iyakay-akay na ni Tito (2:1-15)

Maipa'ka' sa piuugali' ran mammemper (3:1-11)

Dawat tan patanid na ni Pablo (3:12-15)

¹ Si'ko si Pablo, aripen nako nin Dios tan apostol nako ni Jesu-Cristo. Nibaki' nakon Dios ta pigaw nin keen ko nin pa'geten a pagmamatalek ran saray pinili' nan mag'in nin tutawo nan diri, tan ta pigaw nin ipatandaan ko konra a katutu'wan nin maipa'ka' kona, nin mangipa'kit konra no pa'noy magkabyay nin maikana' konan Dios. ² Ket say bunga nin sain ket si masigurado ra anaod a mabyay sara anggan-angga nin iti konan Dios a nipangako' nayna nin gindat ba'yo naya et nin pinarsa a mundo. Anaod, kai ya gapo nin mibula'-bula' ³ kanya' nin sa kuston panaon a nitalaga na, pinangibwat na a matandaan yay Mabistan Patanda' na. Sawanin si Dios a syay Mangingisalba tamo, nigan-gan na a ipatanda'

koyaytin Mabistan Patanda' na a siti nipya nan gaw'en ko.

⁴ Surat koyayti komo, Tito, a man'ikwinta kon anak kon diri bana' ta pariho atan mampag-matalek kona ni Jesu-Cristo.

Sapa kumon ta si Dios a syay Ama tamo tan si Cristo a si Jesus a Mangingisalba tamo, bindisyunan raka tan byan rakan mabistan kapapa'sar.

Say Panunuyo' nin Pangulo

⁵ Tito, dinawat kon mabati' kadsen sa isla nin Creta ta pigaw nin ituloy mon ipalasta a bubagay a matkap et nin ipalasta sa dupong ran mammemper tan ta pigaw nin manuyo' ka nin saray lalakin mangipangulon dupong sa barang sayay babalidsen. Sunuren moytaw say nibibilin ko komo:

⁶ Si sayay pangulo, matkap a kasa gapo nin gawa' na a maitudo' nin abas. Matkap a sayan-saya tamo' a asawa na.* Matkap a saray a'nak na ket mammemper sara kona ni Cristo ana-maet tan kasan mairgon duka' a gawa' ra o a suplado sara. ⁷ Anaod, matkap a kasa gapo nin gawa' nan si sayay mammaga ran mammemper a maitudo' nin abas bana' ta sya a nangipyawan nin say pammaga konran saray tutawo nan Dios. Matkap et a ambo' yan marangas tan ambo' yan maisasager tan ambo' yan mabubok. Matkap a ambo' yan abusado tan ambo' yan maapes sa kwarta. ⁸ Ana edet,

---

* **1:6** Matkap a sayan-saya tamo' a asawa na. - O:Matkap a mi'sa ya tamo' nin sumrep sa istado.

matkap a mapanan'ili ya, kaririktan nay mabis-tan pigagawa', pirmi nin kusto a pangingsip na, matunong ya, maringgas a pinanakem na, tan mapukpukan nay lalaman nan diri. ⁹ Matkap anamaet nin mapa'get a pangangakay na nin si tutuon minsahi nin mapagmatalkan a nangib-wat konan Dios.

Matkap nin wanin bana' ta sa pangangakay nan saytin tutuon akay ket mapa'get nay pammemper ran kapada nan mampemper tan maipa'kit na a saray mangkumontra sa katutu'wan ket iti sara sa abas.

Matkap nin Patgenen nasara ni Tito a Mampangyakay nin Abas

¹⁰ Wanin ta abaw saradsen komoyo a kai marabay nin tumulok sa tutuon akay a gagara ran lingwen rasaray kalalamo' ra sa uakay ra a kasan kakanaan. Ka'bawan konran sarayti ket saray mampemper nin Judio. ¹¹ Matkap nin patgenen mosara in ta main nin abaw nin intiron pamilya a manlingwen ra bana' sa pangangakay ra nin ambo' nin manepag nin iyakay, tan say gagara ra nin mangyakay ket makapading'ey, say magkakarta sara.

¹² Saya intaw nin tawo a kapada ran taga Creta a sya man'ikwinta yan sayay prupita, wana "Saray tagadti sa Creta, ugali' ray mibula'-bula', bara'mon mabayanin ayep a pigagawa' ra. Matamlad sara tan masiba' sara."

¹³ Sain nin wana ket tutuo anaod. Kanya' nin ikapuet mosaran maong ta pigaw nin maipteg a pammemper ra, ¹⁴ tan ta pigaw nin kai rayna

nin pirdyen a tyimpo ra nin rumnge' sa pinabri-pabrikan istu-isturya ran Judio tan ta pigaw nin kai rayna nin sunuren a igan-gan ran saray mangkumuntra sa katutu'wan nan Mabistan Patanda'.

¹⁵ Si sayay tawon say kanakman na ket napinggas ana, ibilang naynan maringgas a sarban bagay. Bale' saray tutawon say kanakman ra ket kai et nin napinggas tan kasan pammemper ra konan Dios, kasa gapo nin ibilang ran maabig bana' ta bara'mo nin say sarba ket namansawan ana nin kadukaan nin kanakman tan kunsinsya ra. ¹⁶ Man'ibarita' ra a katanda' rayayna a Dios bale' say gawa'-gawa' ra ket kuntra sa man'ibarita' ra. Gura' nasaran Dios, suplado sara tan kai sara gapo nin makagwa' nin animan a manepag.

2

Maipa'ka' sa no Ani a Iyakay-akay na ni Tito

¹ Bale', si'ka Tito, matkap a lawas mo nin iyakay a no ani a kumpruntado sa tutuon akay.

² Bibilinen mosaray mangasisiken a matkap nin kusto a pangingsip ra. Matkap a maigalang sara bana' sa mabistan pigagawa' ra, tan matkap a mapagdangka' sara sa lalaman ran diri. Matkap nin peteg a pagmamatalek ra konan Dios, a pangangado' ra konran kapada ran tawo tan a pangin-gitpel ran idap.

³ Wanin anamaet, bibilinen mosara a mangatuntawon bubbayi. Ibibilin mo konra a magk-abyay sara nin maibagay nin kabibyay ran tutawo nan Dios. Matkap a andi' sara nin mamaduka' tan andi' sara nin mabubok. Ana edet, mangyakay

sara nin sarban maabig, ⁴ ta pigaw nin maakayan rasaray malalago' et nin bubbayi nin mag'in nin mapangado' konran asawa ra tan a'nak ra.

⁵ Matkap a maakayan rasarayti et a malalago' nin bubbayi nin matkap a mapagdangka' sara sa lalaman ran diri, malinis a kabibyay ra, maasikaso sara sa pammali ra, mabistay ugali' ra, tan paisirong sara konran asawa ra. Ket no wanin a pigagawa' ran malalago' et nin bubbayi, kasa nin makapag'irgo nin duka' nin kuntra sa minsahi a nangibwat konan Dios.

⁶ Wanin anamaet a lamang, bibilinen mosara a malalago' et nin lulalaki a matkap a mapagdangka' sara sa lalaman ran diri.* ⁷ Si'ka anamaet, Tito, matkap a sa sarban bagay ket mag'in kan ihimplo konra sa pangngawa' mo nin maabig. Sa pangangakay mo, matkap a malinis a gagara mo tan kumpruntado sa minsahi nan Dios nin man'iyakay mo. ⁸ Say susarita' mo ket matkap a peteg nin kusto a kasa gapo nin makapamalaw a sayti ket abas, ta pigaw nin saray mampanguntra kontamo ket duming'ey sara ta kasan maibarita' ran maipamaduka' kontamo.

⁹ *Bibilinen mosara anamaet a uaripen nin mammemper a paisirong sara konran amo ra tan matkap a makapaririket sara konra sa sarban pagsisirbi ra. Matkap a andi' sara nin umba-umbat konra ¹⁰ tan andi' sara nin mangalap nin

---

* **2:6** Main saray nangadal konan Biblia a nilamo' rayay sa sarban bagay sa suyot nan siti tan main saray raruma a nilamo' raya sa tarana' nan sumunor a birsikulo. * **2:9** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Efeso 6:5-9; Colosas 3:22-25; 1 Pedro 2:18-20.

ikon ran amo ra, no kai edet, ipa'kit ra sa sarban kimey ra a peteg a mapagmatalkan sara. Ket no wanin a pigagawa' ran ualila' a mammemper, maipa'kit ra sa tutawo a kabistawan nin uakay maipa'ka' konan Dios a Mangingisalba tamo.

¹¹ Anaod, nipa'kit nan Dios a kamaungan na a yupa' sa sayti ket maisalba atamon sarban tawo.

¹² Sa nipangipa'kit nan saytin kamaungan na, ket man'iyakay natamo nin gurutan tamoynay pagkakabyay nin subag sa no ani a rabay na tan say duka' a man'apesen ran saray ambo' nin mammemper kona. Man'iyakay na et kontamo a magkabyay atamoyna nin mapagdangka' sa lalaman tamon diri, nin mapteg tan kumpruntado sa no ani a rabay na leleg a mangkabyay atamo et iti konan sitin mundo. ¹³ Matkap anaod a wanin a pagkabyay tamo leg'an a mantaga'nan tamoyaytaw si makapaririket kontamo a mansiguradwen tamo, say paka'kit tamo li' sa kata'gayan na ni Jesu-Cristo no sumubli' yaynadti. Sya, makapangyayadi' nin Dios tan Mangingisalba tamoya.

¹⁴ Nigagara nan nibi a byay na para kontamo, ta pigaw nin galten natamo sa pakauray nin sarbaynan kadukaan, tan ta pigaw nin paringgasen natamo nin mag'in atamon tutawo na nin masuet nin gumwa' nin maabig.

¹⁵ Sarba anaod nin sain, iyakay mo konran mammemper isen, a bibilinen mosara tan ika-puet mosara no main nin mangka'kit mon abas a gawa' ra. Sa pangwa' mo nin sain, ipakana' moy pakayadi' a nibi komo. Andi' mo nin aburuyan a kai raka nin kabilangan.

3

Maipa'ka' sa Piuugali' ran Mammemper

¹ Tito, ipapanemtem mo konran mammemper isen a matkap a paisirong sara sa gubyirno tan konran sarba ran mampag'uray. Matkap nin mag'in saran matulok a pirmi saran nakasadya' nin gumwa' nin animan a mabista a matkap nin gaw'en. ² Matkap a andi' sara nin mag'irgo nin makasida' sa si'numan tan andi' sara nin kiaway-away, no kai edet, matkap a mapamasinsya sara tan siririspito sara sa sarban tawo.

³ Wanin anaod ta mataman nin si'tamo, sin saytaw ket kurang anamaet a pakatanda' tamo maipa'ka' konan Dios tan masubag atamo intaw kona. Liningu-lingo atamo tan nibarang atamo nin ambo' nin kuston akay tan inaripen atamo nin nagsikabarang nin bakas nin kadukaan tan riga nin naimundwan. Nagkabyay atamo et intaw nin napno' nin kadukaan tan imbel. Gura' ratamo nin kapada tamon tawo ket gura' tamo sara anamaet.

⁴ Wanin man a kapapa'sar tamo, si Dios a Mangingisalba tamo, sin narate' a panaon nin nipatandaan nay kamaungan na tan pangan-gado' na kontamo ket, ⁵ nisalba natamo. Nisalba natamo anaod ambo' nin bana' ta nangwa' atamo nin maabig, no kai bana' tamo' sa inganga'do na kontamo. Nisalba natamo a bilang nin naiyanak atamon uman bana' sa gawa' na nin Ispirito na nin mampalinisen natamo tan man'umanen na a pitatawo tamo. ⁶ Siti anaod nin Ispirito na, nibi naya nin Dios kontamo nin sibubulos bana' sa ginwa' na ni Jesu-Cristo a syay Mangingisalba

tamo. ⁷ Si gagara a ginwa' na in anaod nin Dios ket ta pigaw nin yupa' sa kamaungan na kontamo ket ikwinta natamo nin mapteg tan magkamain atamo nin anggan-angga nin byay a iti konan Dios a siin a man'ilalwan tamoyna sawanin. ⁸ Sain nin nibari-barita' ko ket peteg nin tutuo. Kanya' nin rabay kon iyakay mo in nin maong konran saray mampagmatalek konan Dios isen, ta pigaw nin mag'in saran maseseg nin pirmi sa pangngawa' nin maabig. Sain nin uakay ket pinasya nin anda' tan makapami nin kaabigan sa sarba nin tawo.

⁹ Anamaet bale', pal'isan moy pididiskusyon a kasan kabalikasan, say maipa'ka' konran abaw a mitutumbok nin pupuon, say pipupurpya tan piaaway maipa'ka' sa Gungan-gan a nibi kona ni Moises. Pal'isan mo in anaod bana' ta sain ket kasan maabig nin maibi tan kasan kakanaan. ¹⁰ No main nin tawon mampanida' nin uksoy ran mammemper, ima'nwen ma sa man-gaw'en na. Ket no nirwa mayna li' nin inima'no ket kai ya et nin mangrenge', kasaynan kabiangan mo kona a kwinta ambo' maynan kalamo', ¹¹ bana' ta tanda' mo a siti nin tawo ket nabarang yayna ta mataman nin tanda' naynan kasalanan ti a man-gaw'en na ket man'ituloy na et a lamang.

Dawat tan Patanid na ni Pablo

¹² Ibaki' koyadsen komo si Artemas o si Tiquico. Ket no rinmate' yaynadsen li' a si'numan konra, ipampususan mon makodtaw kongko sa syudad nin Nicopolis, ta itaw ako li' leleg nin panaon nin maray'ep. ¹³ Maipa'ka' kona ni Zenas a abugado tan si Apolos, gaw'en moy anggawan nin mababa' mo nin matulungan mosara sa kaiibwat

ra. Siguradwen mo nin main a sarban matkap ra. ¹⁴ Matkap a maadal ra anamaet nin kalalamo' tamon mammemper isen a pakaseseg nin gumwa' nin maabig, ta pigaw nin tulungan rasaray peteg nin makatkap nin tulong. Wanin anaod a gaw'en ra ta pigaw nin say byay ra ket main nin mabistan bunga.

¹⁵ Mampakumustawen raka nin sarba ran kalalamo' kodti. Iparate' mo pa a pammakumusta mi anamaet konran buhsat tamo sa pammemper isen a mampangawa'nan komi.

Bindisyunan nakamo kumon nga'min nin Dios.

Si Biblia

New Testament in Bolinao (RP:smk:Bolinao)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bolinao

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Bolinao

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
9f2245a5-f9d4-577f-ae48-f157c7149043